

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Hadüzenet.

Irta: Mándoky Lajos.

A hasonlatok barátai alkotmányunkat mindig Angliáéval állítják párhuzamba. Ahhoz kétség nem fér, hogy alkotmányunk remekmű, de megfagyott, mert a koldussá tett nemzet áll mögötte és a nyomor hidegsége csak a végletekig korlácsolt önérték haldoklásának egyik emléképeben látja fölmerülni a multat, a mikor még a magyar nemzet ragadta meg a kardja markolatát és cselekedett. 1678 óta folytonos lemondás a nemzet erősségének védbástyáiról a király javára, egészen addig, míg a magyar törvényhozás azt is beiktatta, hogy magyar leány, még ha mágnásvilágnak gyöngye volna is, a magyar koronát fején nem viselheti, képezi vezérirányzatunkat. A nemzet akarata azóta folyton hanyatlóban és hogy az emlék mégis oly hévvel ragadta meg, hogy cselekedni akart, a válasz akasztófa, föbelövetés, száműzetés volt. Ezzel fenyegetődött a legutóbbi kormányelnök, ha a nemzet a parlamentjében még meglévő akaraterőről le nem mond. Elődje azt mondta, hogy ő az utolsó alkotmányos miniszter és azóta arra törekedett, hogy ezt be is igazolja.

Alkotmányunk fejlődése mutat fel

azonos vonásokat az Angliáéval, de a lemondások kiölték a miénk életét. Ott a többség alkot miniszteriumot és a király utólagos vétója is korlátolt, meg kell hajolnia a parlamenti többség akarata előtt, nálunk a király kényszeríti akarata a többségre és hogy rákényszerithesse, megszokhatta már, hogy akarata mindig legyen többsége, de akkor mi jelentősége van az alkotmányosságnak? Az eddigi többségek nem akarták, csak színlelték az akaratot és a mikor az élő tiltakozás kisebbsége többséggé vált a király megtagadta előzetesen is a hozzájárulását a többségi, illetve nemzeti akaratához. Adott volna meghatalmazást, de csak úgy, ha a mostani többség megelégszik a mult többségének szerepével, szerepkörtágítás nélkül. A mi alkotmányunk nem ajándék, nem gyártmány, viharos századok örömei, szenvedései szülték, miből uralkodók egy-egy darabot letördelhettek, de annak szelleme lelkünkben, vérünkben él és élni kell még pusztulásunk árán is. A milyen vad álom az, hogy létezik osztrák nemzet, olyan az is, hogy a mai állapot szuronyerdővel fenntartható. De ki a szuronyerdő? Ki a nép gyermekei? Kossuth gyásznapiján mondta Apponyi, nemzetünk mai legnagyobb vezérszelleme, hogy nép és nem-

zet ugyanazon alany és hogy ez a nemzet apjának tekinti azt, ki nem sajnálta a vért az eszméért. A mi eszménk szentes hit, a mi eszménk földi Istenségünk. Ne bántsa ezt senki, mert a mi hitünk gyilkolásával életünk értéke is megszűnt és akkor . . . ! Milyen szép, hogy a belügyi reformokra a koalíciós kormány szabad kezet kapott volna mintha bizony, még ebben is lehetett volna korlátozni.

Mi Angliára hivatkozunk, de a tények Szerbiához sodornak vagy még alább. A bunyevácok gyermekei, ha bevonulnak Péter hadseregébe, szerb nyelven vezényeltetnek és ha Péternek, ki a francia hadseregben is szolgált, eszébe jutna, hogy ő jobban begyakorolta a francia szót, miért is ne vezényelhetne franciául, eszébe juttatná a szerbek, hogy vérüket a déli nap heve forralja. A béresfiú a vendégoldalon, a kocsis a bakon, a pásztor a dombtetőn el-elgondolkozik, miért is beszél a sorozó bizottság, mikor ő árvalányhajjal a kalap mellett, énekelve elébe áll, német nyelven és miért vezénylik őt úgy, mikor az iskolában a tanító ur azt mondta, hogy ő egy szabad, független hazának gyermeke. Neki azt megmagyarázni és még kevésbé a tót, az oláh fiúnak nem lehet; hiába mondanók, hogy az csak egy túrt, jogtalan, törvényen kívüli állapot. m

T Á R C A.

Könycesep.

Régen volt. A napra már
Nem is emlékszem én,
Kristály könycesep ragyogott
Mind a két szép szemén.

Elindultam és az ut
Oly hosszú volt nekem,
De panasz nélkül jártam
Völgyön s bérceken.

Napok, évek multak el
S őt ismét meyláttam.
Két szép szemén akkor is
Könycesepet találtam.

Öröm könycesepje volt az
S mégis sir énekem,
Mert az öröm másnak szól
A köny' maradt nekem.

-a -n.

Nem hallottam . . .

Irta: Szálka.

Nem hallottam még madárdalt,
Melynek fájóbb hangja volna,
Mint midőn megszólal a lant,
S családásom éldalolja.

Nem fohászodott még ember
Istenhez oly megtört hangon,
Mintha reszketős kezemmel
Játszom a megkopott lanton.

Nincs oly bús hang, mely dalomban
Ne szóljon, fel ne csendüljön:
— Szívem fájóbb, semmint onnan
Vigabb hang előkerüljön.

A föld nem oly mély, — fájdalom
Hogy magába fogadhassa,
— Mért van az ég oly magasan,
Hogy jaj szavamat nem hallja?!

Nagy ég! — tört reményim romján
Esd előtted fájós lelkem;
Engedd, — benne ha csalódom
Lantom törjön össze s hurján
Fájó dal többé ne zengjen! . . .

Hajnalhasadás idejéből.

Irta: Szilánk.

. És jött a tavasz. Valami langy meleg fuvalom rezgett a légben, melynek nyomában kizöldült a fű, bimbót fakasztott a fa s kidugta illatos fejét a gyöngyvirág. És mintha valami lázas sietség fogta volna el az egész természetet; mintha gyorsabban bontogatta volna szárnyait a szelíden kéklő ibolya, mintha fű, fa, virág, mohó sietséggel igyekezett volna új életre ébredni a fagyasztó téli álom után! Mintha láza lett volna ennek a vén földnek, s lüktető, forrongó melege új életet lehelt volna az egész természetbe. És mikor még itt sem talált magának elég teremteni valót, akkor mintha beopta volna magát a emberek szívébe, lelkébe, hogy új, szebb, csodás világot teremtsen! Olyan világot, ahol a félistenek küzdenek egymással és az ördöggel. Láz, mámor uralkodott a szíveken s e lázban, ez Isteneknek való gyönyör és mámor perceiben, kipattant az ember, a magyar ember szívéből a legszebb, a legillatosabb virág: a szabadság virága.

Gyönyörűsége volt ez a tavasz, e virágnylás ideje. Csodás, mesébe illő események kergették egymást. Mennyi dicsőség,

Telephon szám: 114.

EISLER KÁROLY

divat- és czipő-üzlete

* NYIREGYHÁZÁN. *

Meglepő, szép, divatujdonságokat hoztam, melynek megtekintését a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom.

Lapunk egyes számonként Hirschler Mórnál kapható. Mai számunk 10 oldalra terjed.

odafönt már megváltoztathatatlanak is hitt. A hol valami megváltoztathatatlan és ez a valami az, mi leginkább a nemzet testébe vág, ez a valami az, miben a nemzet személyisége leginkább jut kifejezésre, ott az engedés bűn, ott az engedés honárulás. A parlamentáris államkormányzat elvei szerint csak felelős kormány létezhetik, minden más önkényuralom! A miniszterium bár a királytól nyeri megbízását, az országgyűlésen képviselt népek organuma és ha az a többségből nem alakult meg, minden más csak szolgálhadserg, mert a miniszterium csak a királyi segédszerv, mint a törvényből folyó hatósági kör hű és a parlamentnek felelős öre. A mikor kisebbségi miniszteriumot neveznek ki, merénylet készül ellenünk, mert azt ugyanis tudják, hogy a parlamentben azonnal lehetetlenül és így nincs is parlamenti küldetése, hanem azon kívüli vagyis elérkezett a rendeletek korszaka. Ez a hadüzenet a nemzet akarata! Törvényhozó hatalom bitortlására melyik magyar ur vállalkozik, lássuk?!

Franciaország akkor volt a legerősebb, mikor parlamentjét korbáccsal küldték haza, a miénk is akkor lett azzá, mikor fegyveres szolgálkat alkalmaztak fékezésére. Azt hittük, hogy ennél aljasabb eszköz már nem is létezhetik, a hadüzenet azt mondja, hogy igen. Állunk elébe a meggyékbe rejlő őserőnek minden eszközével és ha megnyirbált is a megyék hatalma, őserője még mindig van akkora, hogy törvénytelen rendeletekre keresztvonást huz. Hadüzenetre hadüzenet a válasz.

Dörög az ég, villámok cikkáznak és fölenged a nyomor hidegsége, az alkotmányosság hazugsága.

Igazságügyi reformok.

Irta: Dr. Zinner Samu.

Aggódó érdeklődéssel kíséjük az alkotmány válság minden egyes mozzanatát és óhajtván várjuk annak olyan megoldását,

mely a nemzetnek nyugalalmát visszaadná és lehetővé tenné a nemzet fejlődése érdekében szükséges reformok megvalósítását.

A szövetkezett ellenzék programjába fölvette a választói jog kiterjesztését, a létminimum, progressív adó érvényesítését, ezek mind fontos, életbe vágó kérdések, de ezekkel most nem kívánok foglalkozni.

Az igazságügy terén meggyőződésem szerint szükséges néhány reformról akarok megemlékezni.

Kezdjük előbb a büntető törvényeken mint a melyekben több a közjogi természet, amennyiben az állami, egyházi intézmények szervezetével, a közszabadság, a közbiztonság, közrend kérdésével szorosabb összefüggésben vannak.

Legelső sorban reformra szorul a büntető törvény, mely egyrészt a lopás egyes nemeire túlszigorú drákói büntetést állapít meg, addig másrészt igen sok esetelemény, mely a közmegegyezés szerint büntetendő volna, megfelelő törvényes intézkedés hiányában, nem büntethető, vagy van olyan büntetés, mely nem felel meg a bűncselekmény súlyának.

Az első kategóriába sorozzák a jogtudósok a Btkv. 336. §-ának 3. pontját, és a 338. §-t; az előző § arra vonatkozik, hogy a betörés, bemászás által elkövetett lopás tettese tekintet nélkül a lopott dolog értékére 5 évig terjedhető fegyházzal büntetendő, a 338. §. pedig ugyanily büntetéssel sújtja az olyan egyént, aki rablás, zsarolás, lopás, sikkasztás vagy orgazdaság büntette vagy vétsége miatt két ízben meg volt büntetve s azután 10 éven belül bármily értékű dolgot lop. A büntetés minimuma ez esetekben 6 havi börtön; már pedig ez gyakran oly aránytalanul súlyos büntetés, hogy az ügyészségek indítatva érzik magukat arra, hogy hivatalból tegyenek fölterjesztést a büntetés egy részének kegyelem útján való elengedése iránt. Vajjon ki nem tartja túlszigorúnak, ha a bíróság egy bekerített kertből való

ő szereplése, s valami jóléső, édes melegség járja át egész valómat most hogy emléket állíthatok neki — szerényet bár, egyszerű fejját, — de rajta a hálás emlékezet borostyánkoszorújával . . .

Hadd írjam le történetét, hadd mondjam el fiatal szívének igaz, meleg szerelmét s ez igaz szerelemaél még igazibb honszerelmét, * * *
Csend van, mélységes, áhitatos csend. Csak a tücskök csiriplése hallatszik s ez olyan, mintha altató danája volna az álmokra hajló természetnek. Alkony borul a tájra, olyan melancholikus, hangulatos őszi alkony, amikor az ember szíve úgy megtelik édes melegséggel, színes ábrándokkal . . .
Fehérvár városa is elcsendesedett. Csak az őrjáratok lépései zavarják a csendet. Nyugalomra tér mindenki, sietnek felhasználni az éj óráit pihenésre, mert hiszen nem tudhatják, melyik órában, melyik percben tör rájuk az ellenség.
És mégis — nem alszik mindenki. Vannak, akik meglopják az éj óráit, hogy eme nehéz időben is édes, szerelmes szavakat suttogjanak egymásnak.
— Özv. Kendi Balázné házának kertjében két alak lépdél egymás mellett, egyik férfi,

ő szereplése, s valami jóléső, édes melegség járja át egész valómat most hogy emléket állíthatok neki — szerényet bár, egyszerű fejját, — de rajta a hálás emlékezet borostyánkoszorújával . . .

Hadd írjam le történetét, hadd mondjam el fiatal szívének igaz, meleg szerelmét s ez igaz szerelemaél még igazibb honszerelmét, * * *

Csend van, mélységes, áhitatos csend. Csak a tücskök csiriplése hallatszik s ez olyan, mintha altató danája volna az álmokra hajló természetnek. Alkony borul a tájra, olyan melancholikus, hangulatos őszi alkony, amikor az ember szíve úgy megtelik édes melegséggel, színes ábrándokkal . . .

Fehérvár városa is elcsendesedett. Csak az őrjáratok lépései zavarják a csendet. Nyugalomra tér mindenki, sietnek felhasználni az éj óráit pihenésre, mert hiszen nem tudhatják, melyik órában, melyik percben tör rájuk az ellenség.

És mégis — nem alszik mindenki. Vannak, akik meglopják az éj óráit, hogy eme nehéz időben is édes, szerelmes szavakat suttogjanak egymásnak.

— Özv. Kendi Balázné házának kertjében két alak lépdél egymás mellett, egyik férfi,

almalopásért kénytelen a tettetést 6 havi börtönbüntetésre ítélni.

Mint fentebb említettem, reformra van szükség azért, mert a büntető törvény hiányos. Hogy egy példát említsek: igen gyakori a csalásnak az az esete, midőn az adós üzletét átruházza vagy egyszerűen eladja s a hitelezők, kik a nyílt üzletben bizva nyújtottak hitelt, a kielégítési alaptól megfosztatnak! Ámde ez a cselekmény csak akkor büntethető, ha a bekövetkező végrehajtás eredményeinek meghiusítása céljából történik, vagyis ha a követelés már lejárt és legalább a per meg lett indítva. Hány esetben maradnak ily módon büntetlenül a legagyaftabb családok.

A harmadik kategóriába soroztam azon eseteket, melyekben a Btkv. nem eléggé szigorú. Különösen áll ez magánbecsületsértés büntetéséről. A mi büntető törvényünk szerint ugyanis ez esetben a büntetés maximuma 1000 kor. pénzbüntetés. Gondoljunk arra az esetre, midőn egy mocskotalan hirnevű nő becsülete pellengére állítatik, vagy akár egy tisztességben megöregedett kereskedő hirneve hazug ráfogás által, mondjuk névtelen levelek által tönkre tételik, s e miatt existenciáját is elveszti, miféle elégtételül szolgál, ha a becsületében gázoló egyén néhány korona pénzbüntetésre ítéltetik.

A régi rómaiak azt, aki mást becsületében megsértette, attól megfosztotta. halállal büntették, mert úgy tekintették a becsületsértést, mintha életétől fosztotta volna meg. Akkor a becsület (existimatio) kellő védelemben részesült. Ma már a becsület értéke nagyon lehangyolott; néha 5 kor. a büntetése! (Folytatjuk.)

Mit rejt a jövő?

Irta: Katonka Bertalan.

Szent István koronájának fölkelet viselőjét, jó öreg királyunkat, mindenütt mint a legalkotmányosabb uralkodót ismerik, ki előtt a művelt nemzetek uralkodói nemesak, mint

másik leány. A nő Kendiné leánya: Jolán, a férfi, a város kapitányának egyetlen fia: László.

Jó ideig szóltanul haladtak egymás mellett, Senki sincs körülöttük, nem is törődnek senkivel. Csak néha-néha pillantanak egymásra is, mikor a halványan fénylő hold elő-elő buvik a felhőrongyok mögöl. Ilyenkor találkozik tekintetük, melyben kíván fejezve két életnek igaz szerelme, minden boldogsága.

Végre is a férfi tör meg a csendet. Halk, suttogó hangon szól a leányhoz:

— Jolán, mi van velünk ma? — Nem találunk szavakat egymáshoz, amikor más-kor annyi szöpet tudtunk mondani egymásnak. Ha szölok is hozzád — hangod remeg, feleleted tétovázó, kezud reszket az enyémben s egész valód valami kínos nyugtalanságot árul el, mi engem aggaszt. Szölj, beszélj hozzám! Mond, mi bánt, mi nyugtalanít? Ünöttá vált talán már előtted az én rajongó imádásom? Terhedre vagyok? Szabadulni akarsz tőlem? — Szölj, de ne hagyj a kínos kételek közt.

A leány megállt. Szemeit a férfi arcára szögezte, s úgy beszélt hozzá lágy édesen, csengő hangon, de határozottan, biztosan.

TAVASZI UJDONSÁGOK nagy választékban megérkeztek!!!
Különösen óriási raktár női ruhádszekben.

Kohn Ignátz üzletében, Városház-palota.

nestoruk előtt, de mint minta államfő előtt is a legmélyebb tisztelettel hajolnak meg. Ő és a magyar nemzet az ő, mint uralkodó hatalma alatt, a négy folyó és három bérc között alkotják a magyar államot, mint alkotmányjogi egészet. Egyik részén a király atyai jósága és gondossága; a másik részén a nemzet lojalitása és trónhűsége. A hol ez így van, ott a király és nemzet teljesen boldog s elégedett kell, hogy legyen.

Hogy a királyi felség mint ilyen, boldog és megelégedett-e, azt nem tudjuk; de legyen bármilyen is, az nekünk nem elég az üdvösséghez! A nemzet nem boldog, mert kielégítve nincs.

Minthogy pedig minden csak okozat, keressük az okot s állapítsuk meg a diagnózist!

Ha a megelégedés onnan ered, hogy korona és nemzet teljes egyetértésben vannak s mindkettő közös ideálokért lelkesül; úgy a jelen sivar állapot létrehozatalában egyik tényező kellett, hogy magatartásában s álláspont foglalatában a másikkal jogos és föltétlen igazságos kívánságával szemközt helyezkedjék, szóval, hogy az ideálok közössége hiányozzék.

Mit kíván a nemzet? Kívánja és visszakívánja azon legtermészetesebb és elsikkasztott ősi jogait, melyek nélkül élő nemzetet képzelni nem lehet. Ezen óhaj eléréséért folyó nemzeti aciónak utjába állni senkinek sem lehet, de nem is szabad; legkevésbé pedig nem teheti azt már csak a saját dinasztikus érdekének szempontjából sem az a tényező, mely a nemzeti dicsőség fényének ragyogásából úgymint a legnagyobb részt veszi ki.

Az idők változnak s korszakok alakulnak az idő folyásában. A nemzet életében most egy új korszak nyílt meg; megnyitotta azt épen a legfelsőbb helyről jött legkegyelmesebb kézirat, amely a nemzet ítéletét kívánta. A felhívott nemzet ítélt s ítélete kell, hogy appellálhatatlan legyen, minthogy mindenek, meg a felségjogoknak is ő a forrása. A nemzetnek ez az ítélete pedig félremagyarázhatatlan: nem kéri, de követeli a magyar nemzet legszentebb, ősi jogait. Most már nem könyörgünk, mély alázattal kalapunkat nem tartjuk a bécsi kéz egy-két fillért érő engedményéért. A nemzetnek többé nem kell alalmisna, felébredt álmából; dörgő szavának ereje elsepri a mi utjában áll, méltatlan fiait ép úgy, mint Pittreicht, Becket vagy Smólen Tónit, a mi kedves osztrák sógorainkat.

Minden magyar ember kell, hogy a legnagyobb felháborodással tiltakozzék azon jogtalan s türehetetlen állapottal szemben, hogy a mi legsajátabb ügyeinket idegenek méltoz-

tassanak intézni, hogy az ő igen, vagy nem szavuktól függjön ennek a szegény nemzetnek minden függőben levő érdeke.

Ha pedig a haza saját gyermekei között akadnak olyanok — pedig fájdalom szép számmal vannak — akik magukat honmentőknek adva ki, beképzelt bölcs előrelátással minket a nemzeti jogok birtokára elég erőseknek nem tartanak, azok csak magukból indulnak ki, magát a nemzetet, a magyar népet pedig vajmi kevésbé ismerik.

Ha képes volt egykor a magyar a külföld előtt is nemzet lenni, miért legyen most csak néptörzs? Ha volt hajdan a magyarnak igaz magyar és mégis világverő hadserege, miért ne kívánjuk, hogy a mi vérünkben s a mi pénzünkön most is legyen? S ha Árpád vezér jól termő földre vezette őseinket s ha egy kis állami támogatás mellett nekünk is lehetne hatalmas iparunk, miért legyünk akkor függők e tekintetben is Ausztriától?

Gondolkozzék kiki, a hogy akar, de magyar ember, igaz magyar ember kell, hogy velünk e tekintetben egyetértésben s ha egyetértünk, velünk a magyarok Istene; ha pedig ő velünk, ki lehet akkor ellenünk?

Bizunk a győzelmes ellenzékben, hogy mint bizalmunk letéteményesei, mint a magyar nemzet színe-javának s zömének mandátumosai nem adják ki kezükből, hanem diadalra viszik a szabadság szellőjétől lengetett zászlót. Nem hisszük, hogy jó, öreg királyunk hü nemzete ítéletét, melyre kíváncsi volt, gonosz tanácsadók sugalmazására, ne respektálná.

Ha e bizalmunkban és hitünkben nem csalatkozunk, úgy vissza fog jönni még a bent és kint hatalmas, nemzeti hadseregével kellőleg megvédett, gazdaságilag és iparilag erős, nagy független, régi, boldog Magyarország!

Lethargia.

Irtá: **Kuton.**

Mintha egész lejáróban volna a nagy-tettek ideje; csaknem az egész társadalom kimerülten, a sikertelen küzdelmek által elkedvetlenítve adja át magát a tétlenségnek. Pillanatnyi felhevüléseken kívül tartósabb tevékenységre nem vagyakozik. Az emberiség nagy eszméinek lángja nem lelkesíti, magasztos gondolatok nem dobogtatják meg a szívetek.

A magyar társadalom, amely minden időben szívós kitartással küzdött hagyományos eszméinek megvalósításáért, teljesen elfásulva nézi a körülötte folyó eseményeket; a tevő-

kenységre nem érez magában semmi hajlamot, idegeit nem izgatja semmi sem; vágyait, törekvéseit önmagába rejtve, a lemondás keserűségével vergődik.

Nagyon kevésnek van kedve, hogy a közért, az egész társadalom jólétéért munkálkodjék. Fogyóban, nagyon is fogytán van a számuk azoknak, kik önérdékeiket nem tekintve, az emberiség közjavának megteremtésén fáradoznak, akik az emberiség nagy ideáljainak megvalósítására törekcszenek.

Akik felemelt fővel, nyílt sisakkal, egész bátorsággal állnak ki a küzdőterre, csak a legnagyobb erőfeszítéssel képesek egy rövid pillanatra is fellobbantani a lelkesedés lángját, mert mindenki csak önmagának kíván élni; s csupa önzés, telhetetlen haszonlesés, meghunyászkodó szolgálalkúség tartja lekötve az embereket. Az egyéni érdekek szálaiból szőtt sűrű hálózatban mintegy tehetetlenül vergődik mindenki s nem érez magában erőt, nincs bátorsága, hogy szóttépje a mindig szorosabbra vont hálózeteit.

Élni akar mindenki; élni, bárhogyan, bármily áron, nem válogatva annak eszközeiben; a többivel aztán nem törődik. Egyedül az egyéni megélhetés lebeg az emberek szeméi előtt, s amikor ezt elveik, meggyőződésük feláldozásával is elérni törekszenek, teljesen megfoledkeznek arról, hogy ezáltal teljesen utját szegik az egészséges haladásnak, hogy ezzel a haszonlesők és kapaszkodók eszközül vetik oda magukat s a sorvasztó tengődés talaját készítik elő.

Aggodalom és kétség száll lelkünkbe, ha társadalmunknak közéleti tevékenysége felett gondolkodunk, mert hisz a közéleti erkölcsitelenségnek, a gyáva meghunyászkodásnak a legszomorubb jelenségei domborodnak ki minden téren.

Ugy a fehér asztalok körül, poharazás közben ki-kitör úgy nagy néha az önértet az emberekből s mellüket verve kérkednek bátorságukkal, de csakhamar félénken tekintenek körül, vajjon titkolt érzelmeik hangoztatása nem jut-e avatlan fülekre s pillanatnyi felhevüléseikből nem lesz-e valami baj? És mikor effélel megnyugtadják békóba vert lelkiismeretüket, félrevonulnak a közéleti tevékenység teréről, helyesebben: vigyáznak, nehogy megint „elszólják!“ magukat és helytlen fítogtatott bátorságuknak, önértetüknek már nyoma sincs.

Az örökös siránkozásnak, a könyököt fakasztó panaszoknak se hossza, se vége; de a viszonyok javításának munkájától mindenki irtózik s mint a csiga, huzódik be, nehogy cselekedetei miatt elveszítse azok kegyét,

Csak néha-néha érzett ki hangjából valami csendesen fájó szomorúság.

— László, hogy mondhat szílyet? Hogy én meguntalak, hogy én nem szeretlek? Hát meg unhatja-e a virág a harmatot, a napsugárt? — Nem! — Szeretlek én úgy mint eddig, fiatal szívem minden dobbanása a tied.

— Hát akkor minek e szótianság? — Miért ez örökös busongás? Hisz máskor olyan boldog voltál ha együtt lehattunk, vidám kacagásod versenyre hívta a dalos madarakat . . .

— Hagyd el László — mondá a lány szomorúan — nem olyan napokat élünk, mikor egy érző szívü magyar nőnek kacagni volna kedve; még imádottja kebelén sem!

— De mit törődünk mi az egész világgal? mikor magunkban, egymás szerelmében bírjuk az egész világot. a legfőbb boldogságot, mondá szenvedélyesen a férfi.

— Mástör igen, de ma nem — válaszolt a leány, s valami néma, fájó szemrehányás rezgett a hangjában.

— Hogyan talán, te mondod ezt nekem? Hát ez az a nagy odadó szerelem?!

A leány egy ideig késelt a válaszszal. Leült az egyik hárs alatti padra, a férfit is

oda vonta maga mellé. Beszélni kezdett. De most már csengő, szenvedélyes hangon és úgy beszélt, úgy ragyogott az a mélyen kéklő szempárt úgy remegett, reszketett az a gyönyörű, szoborszerű termet.

— Igen én mondom ezt. Én Kendi Jolán, Kendi Balázsnak a leánya, ki mikor atyám a harcba ment magam tüzetem a kő-kárdát a fővege mellé, s amikor hősi halála hírét hozták, nem sirtam, nem jajgattam; hálát adtam a magyarok Istenének, hogy az én családomnak is van egy tagja, ki megtudott halni hazájáért. Büszke voltam atyámra! És ez az ami engem most szótlanná, szomoruvá tesz, mikor melletted vagyok.

— László, édes László, hát te nem vagy magyar?! Nem magyar vér foly ereidben? Nem érzed ezt a mámmal, a harc gyönyöreivel, a szabadság varázsával telített levegőt, mely magával ragadja a lelket ismeretlen gyönyörök országába?! . . . Ifju vagy és férfi és mikor ezren és ezren küzdenek a honért, ifjak, vének vállvetve, fáradságot nem ismerve harcolnak a magyar szabadságért, akkor te egy deli, életerős férfi — itthon ülsz és szerelmes szavakat sugdosol fülembé! — Ez fáj nekem László! Ez az én szomorúságom! Oh milyen boldog volnék,

ha ott tudnálak téged is a harcolók között, mint dagadna keblem a büszkeségtől, ha hal-lanám hősi vitézségedet; milyen gyönyör lenne nekem az érted való csüggedés! Óh László, mennyire imádnálak én téged akkor?!

Göresös zokogás szakította félbe a leány szavait. Oda borult a férfi keblére s úgy zokogott, két karjával átfonva a mellette ülő férfit, mintha magával akarta volna ragadni messze ágyudörgés, puskaropogás közé . . .

A férfi kiszakította magát a leány karjából. Szemei égtek, arcán tüzrózsák fakadtak, egész valója remegett a lángtól, mely lelkét égette. Szemvély, lelkesedés, szégyen egyszerre rohanták meg keblét a leány szavaira.

Ugy állott a leány előtt, mint ki nehéz álomból hirtelen ébredt a valóra, ahol tűrni cselekedni kell.

— Megyek Jolán! A te lelked, a te imádkozó örző szellemed legyen kísérom. Nehéz ut lesz, ismered atyámat, ki ellensége annak az egész harcnak, ki — fáj ezt mondanom — nem igaz barátja a magyarnak. De szembe szállok veled. Szembe az egész világgal! Csak a te szerelmedre legyek méltó!

(Folyt. köv.)

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer-

Sirolin tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen láb-

badozóknál influenza után ajánltatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

akik hűséges szolgálataiért gazdag ígéretekkel kecsegtetik.

Ily körülmények között egy cseppet sem szabad csodálkoznunk, ha a társadalom nagy eszméi polgárságunk lelkébe gyökeret verni nem tudnak; hiába küzdünk az élet nehéz viszonyainak javításán, hiábavaló minden tollforgatás, ékesszólás, amikor az emberek élő lelkiismeretét a legcsekélyebb anyagi érdekek is elnémíttatják.

Hiszen nézzünk csak körül ebben az agyonterhelt országban, hány józangdolkozó polgár néz megnyugvással a jövőbe, hányan vannak, kik a közterhek sulya alatt nem roskadoznak?!

És mégis csupa félelem fogja el idegeit, amikor saját sorsának intézésében részt kellene vennie. Egykedvűséggel nézi a körülötte folyó eseményeket, habár azok az ő bőrére történnek; a tettvágy nem dagasztja keblét, a lelkesedés lángja őt nem érinti, ami egész köz- és társadalmi életünkre rányomta bélyegét, s az általános hanyatlás, tespedés minden téren beállott.

Szükségtelen felsorolni mindazon bajokat és nehézségeket, melyek ez ország lakossága jólétének, boldogulásának útjába állanak, hiszen ismeri, érzi azokat mindenki. De hát a jelen viszonyok között, mikor saját ügyeinek intézésétől is távol tartja magát a polgárság, nem lehet más sorsa, mint a nyomoruságos tengődés.

Ámde!!!

Ha e sulyos megpróbáltatások közepette felébred a polgárság öntudata, s szilárd akarral küzd természetadta jogaiért, s kiáll a porondra jólétéért, boldogulásáért — javítva lesz a helyzet, a siker nem maradhat el!

Mert gazdasági, ipari, kereskedelmi viszonyaink lanyhaságát, a nép megélhetésének bajait, közügyeink elsatnyulását nem egyedül azokban keressük, kik önző haszonleséssel, egyéni érdekeik előtérbe tolásával hirdetik nagyságukat, hanem a társadalom lanyhaságában, a polgárság közönyösségében és kiskorú gyengeségében. Amint a polgárság öntudatra ébred, amint felismeri erejének nagyságát és tevékenységét, érdeklődését és munkásságát beleviszi a közügyek intézésébe és akaratát érvényesíteni iparkodik, a jólét, a boldogulás forrásai is megnyílnak. Amíg azonban nincs meg a közügyek iránti megérdeklődés és nem bírnak annyira bátorsággal, hogy a ránk gyakorolt nyomásnak nyílt férfiasággal ellentálljunk, hasztalan várjuk a javulást.

Az egész magyar társadalom keresi a nehéz megélhetési viszonyok közül való kibontakozást, vajjon csupán Szabolcs polgársága maradna-e tétlenül, hogy e megye felvirágoztatását nem segíti előre?! Az egész láthatáron dereng az elmék világossága, oszlik a homály, melyben tapogatózunk, csak mi maradunk el a munkától, mely saját érdekünkben reánk vár?!

Ha más nem, a nyomor, a megélhetés küzdeme kell, hogy tette serkentsen bennünket és érdeklődjünk a közügyek iránt és foglalkozzunk azokkal!

Felhívás előfizetésre.

Az évnegyed közeledte alkalmából, felkérjük lapunk azon járatóit, akik az előfizetési díjakkal hátralékban vannak, hogy ebbeli kötelezettségeiknek mielőbb eleget tenni sziveskedjenek.

Városunk és megyénk m. t. közönségét pedig arra kérjük, hogy lapunkra előfizetni sziveskedjék.

Az előfizetési feltételek a lap címlapján olvashatók.

Tisztelettel
A SZABOLCS kiadóhivatala.

HIREK.

Megyegyűlés. A vármegyénél a törvényhatósági bizottsági gyűlés május 9-én fog megtartani. A tárgysorozat összeállítása most van folyamatban.

Doktorrá avatás. Városunkból Oláh Lajos kir. járásbirósági joggyakornokot, és Szitha Sándor ügyvédjelöltet, a kolozsvári tud. egyetemen a jogtudományok doktoráivá avatták.

Halálozás. Igaz részvétet keltett városunkban azon gyászír, hogy Soltész Gyula, takarékpénztári főkönyvelő, 36. éves korában, tegnap reggel elhalt. Az elhunytban a takarékpénztár ügybuzgó tisztviselőjét, a társadalom tevékeny tagját, a család pedig a jó családfőt veszítette el. Temetése ma délután fog végbemenni.

Választások. Nyiregyháza városnál az orvosi állásra jövő hó 14-én lesz a választás megtartva. Pályázati kérvények ápr. 12-nek déli 12 órájáig adhatók be az alispáni hivatalnál.

A tiszai járásban megüresedett főszolgabírói állásra a pályázati kérvények ápr. 20-ig adhatók be, mely állás a folyó év tavaszi közgyűlésen fog betölteni.

A nyiregyháza — sóstó — dombrádi keskeny-vágányu vasút ügyében e hó 21-ére kellett beadni az építésre vonatkozó ajánlatokat. Összesen 7 ajánlat érkezett az összes munkálatokra, és 2 külön ajánlat a telefon berendezésre. Az ajánlatok felbontása után kiderült, hogy azok egyikét sem lehet elfogadni, még pedig azért, mert mindegyikben voltak olyan indokolatlan magas tételek, amelyek miatt a vasut körülbelül 140—150,000 k.-val került volna többbe, mint a mennyiért tényleg meg lehet építeni. Említésre méltó, hogy egyik ajánlat a földmunkánál, a másik az elhelyező munkánál, a harmadik a vasanyagoknál a negyedik a talpfáknál és így tovább, szóval mindegyik más tételnél tüntetett ki olyan magas egységárat, amelyek ugy a realitástól, mint a többi ajánlatban szereplő egység áráktól nagyon messze állanak. Ilyen körülmények között az írásbeli árlejítés eredményre nem vezetvén, a végrehajtó bizottság más módot fog keresni a vasut építésére. A nyilvános árlejítés eredménytelensége a vasut építését remélhetőleg nem fogja hosszú időre elodáznai.

Nekrológ Tóth Tivadar nyirbátori dohánybeváltó-hivatali tiszt városunkban elhalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Pályázat tanulmány-utazási ösztöndíjakra. A debreceni kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy 600 (Hatszáz) koronás és négy egyenkint 300 (Háromszáz) koronás tanulmány-utazási ösztöndíjra, a 600 koronás ösztöndíjat a keresk. miniszter adományozza, a 300 koronásokat pedig saját pénztára terhére a kamara. A 600 koronás állami ösztöndíjnál feltétlenül igazolandó, hogy a pályázó katonai kötelezettségének eleget tett s megjelölendő, hogy vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatás, esetleg valamely külföldi szakiskolába való felvétel. A pályázónak (kiskorúaknál a szülőknek) kötelezettséget kell vállalni az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja értékesíteni. Ez ösztöndíjak elnyeréséért pályázhatnak oly törekvő és jó előképzettségű iparos és kereskedő ifjak, kik a debreceni kamara kerületében (Hajdu, Bereg, Jásznagykunszolgánok, Máramaros, Szabolcs Szatmár és Ugocsa vármegyék területén) illetőséggel bíró iparosoknak, kereskedőknek vagy más foglalkozásu egyéneknek ipari pályán élő gyermekei, avagy másodsorban akik bár idegen illetőségűek, de tanonc-ki-

képzettetésüket a kamara területén nyerték s szakkavágó segédi foglalkozásban itt legalább három évet töltöttek. Az ösztöndíj célja az, hogy az arra érdemesített törekvő ifjaknak megkönnyítse a kamara a szakmájukban való magasabb kiképzettést s e célból gyámoltsa őket külföldi műhelyek, ipartelepek, vagy kereskedelmi vállalatok felkeresésében ott leendő gyakorlati alkalmaztatás elnyerésében. Akik az ösztöndíjra pályáznak, igazolni tartoznak azt, hogy az általános feltételeknek megfelelnek, tehát családi és illetőségi viszonyaikat, szülőik vagyoni helyzetét, előképzettségüket és nyelvismereteiket, erkölcsi magaviseletüket, tartoznak bemutatni tanonc-bizonyítványukat és munkakönyvüket s általában mindazon okmányaikat, melyekkel eddigi tanulmányaikat és sikereiket igazolni tudják. Tartoznak továbbá leírni azt a tervet és azt a célt, amelynek kivitelére az ösztöndíjat kérik, tehát utazásuk tervét, időtartamát és tanulmány szerzésüknek egyéb kilátásba vett körülményeit. A felsőbb szakiskolákat végzett ifjak előnyben részesülnek. Akik pusztán a 600 koronás állami ösztöndíjra pályáznak, tartoznak ezt kérvényükben határozottan megjelölni. A kamara az ösztöndíjat három részletben folyósítja. Felét az utazás vagy tanulmány megkezdése előtt, a fennmaradó rész felét az utazás tartama alatt s az utolsó részt annak befejeztével. A pályázati kérvények 1905. évi május hó 15-ig a debreceni kereskedelmi és iparkamara-hoz nyújtandók be. Az utazás, vagy tanulmányi munkába állás az 1905. év második felére tervezendő. Debrecen, 1905. március 18. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Szávay Gyula, titkár. Szabó Kálmán, elnök.

Katholikus hívek figyelmébe. A missió a helybeli rk. templomban március 25-től április 3-ig, tehát 10 napon át fog tartani, folytonos gyóntatás, ájtatoskodás és naponta két szent beszéddel. A szent beszédek hétköznapokon délelőtt fél 10 órakor, délután fél 6 órakor, vasárnap és ünnepeken délelőtt 10 órakor, délután fél 6 órakor lesznek. Plebánia hivatal.

Esküvő. Okolicsányi Pál laskodi földbirtokos e hó 20-án vezette oltárhoz Nyiregyházán Jármay Mária, Jármay Ödön laskodi földbirtokos kedves leányát.

Sziven lőtte magát. Bakó Károly gyulaházi illetőségű papnövendék, gyógyíthatatlan betegsége miatt, sziven lőtte magát s azonnal megszűnt élni. A szülei és rokonsága által imádásig szeretett, tanulóársai által nagyrabecsült fiatal ember iránt nagy részvét nyilvánul.

Gyilkosság. Egy Majoros István nevű legényt, mult vasárnap a kótaji szőlőbeli legények holtra vertek.

Meglőtte magát. Hell Károly helybeli kőműves iparos a vasuti temetőben tegnapelőtt meglőtte magát. A golyó a felszemére megvakította, azonban sebe nem halálos.

Betörések. Városunkban rövid időn belől több betörés történt s így Tomasovszky Mihálytól 800 korona értékű házi felszerelést s ezen kívül Engel Józseftől 200 koronn értékű árut vittek el, Több kisebb lopás is történt. A rendőrség erélyesen nyomoz és a jelekből ítélve, a tettes rövid idő alatt az igazság szolgáltatás kezébe kerül.

Hirdetmény. Az országgyűlési képviselő választók 1906. évre érvénynyel bírándó névjegyzékének kiigazítását a központi választmánynak e célra választott küldöttsége, a városházán, az adótanácsos hivatalos helyiségében, folyó hó 30-án, d. e. 9 órakor kezdi meg. Kelt Nyiregyházán, 1905. március 20-án, Bogár Lajos küld. elnök.

Az új vásártér feltöltésén serényen dolgoznak és rövidesen kész lesznek vele.

Legfinomabb női- és férfi fehérneműk, ruhadiszek
és hozzávalók, legolcsóbb bevásárlási forrása:

GOLDSTEIN J. SÁNDOR divatüzletében, Pazonyi-utca 4.

A nyiregyházi főgimnázium nagyszabású kibővítése már az idén létesül. Az építkezés által a főgimnázium hatalmas épületté fog fejlődni, melynél a mostani rész az egésznek mintegy harmadát képezi. A főgimnázium kormányzó tanácsa *Pavlovits Károly* építész-mérnököt bízta meg az építésvezetéssel.

A Purim bál. Bárha Carnevált hivatalosan már elbucsuztattuk, öfensége még mindig nem hagyta el végkép dicsőségének székhelyét, a Korona disztermét. De ha akart volna sem tudott volna szabadulni onnan oly görcsösen ragaszkodtak hercegi palástjába a Purim bál rendezőse és Izráelnek helyi gyöngyei. Mulatni akartak — mulattak, mert a hercegsége Carnevált — ugylátszik felekezeti és osztálykülönbség nélkül, mindenkinek juttatott a vidámság, jókedv, báli élvezetekből. Tapasztaltuk ezt a purimi álarcosbálban, hol oly pajzán jókedv uralkodott és az ártatlan flirtölésnek oly szabad tere nyílt, mint az ideai bálók talán egyikében sem. Megtalálta ott minden cigány leány — ily maszkban többen is voltak — a maga cigány leányát, a tirolit leányt a — reá vadászó — tirolit leányt, a spanyol leánykának is jutott több fajabéli hidalgó, nem maradt ott egy nőnemű álarcos sem szórakoztatónélkül; pedig sokan és sokfélek voltak, képviselve volt ott talán még a botokud, singalez hastáncosnők sokat emlegetett fajtája is. S így nem csoda, ha a „legfesztelenebb” jókedv, szabad modor, álarcosbáli társalgás uralkodott a késő éjjeli, helyesebben kora reggeli órákig, hogy az ottlevők egy kellemes éjnek emlékével vegyék fel ismét a báli legyezést, táncrend stb. helyett a tollat, tüt, métert stb. — Összevetve: az ideai purim bál — ha ugyan fölül nem multa, de úgy, mint elődei — sikerült. A rendezőség minden tekintetben kitett magáért.

Szarvasmarha árverés. K. 4188/1905. Hirdetmény. Tudomására hozom a gazdálkodással foglalkozó közönségnek, hogy a m. kir. földművelésügyi ministerium 754/905 számú rendelete folytán f. évi április hó 12-én d. e. 1 órakor Mezöhegyesen tenyész-szarvasmarha árverést tartanak. Mely alkalommal a mezöhegyesi m. kir. állami ménes birtok magyar fajta gulya állományából, továbbá kuhlánd simenthali tenyésztéséből kisorsolt tenyész állatok fognak szóbeli árverésen készpénz fizetés mellett eladásra kerülni. Nyiregyházán, 1905. március 21-én, Májerszky Béla polgármester.

A közös hadsereg nevelő és képző intézeteiben való felvétel ügyében kibocsátott hirdetmény az érdeklődők által az alispáni, polgármesteri és a főszolgabírói hivatalokban tekinthetők meg.

Vásár áthelyezés. Nagyálló orsz. vására ápr. 27-ike helyett ápr. 13-án, június 29-iki július 6-án lesz megtartva.

Tiszába fult. Csorba János vencesellői lakos ittas állapotba a Tiszába esett. Holttestét még nem találták meg.

Eltűntek. Kraj János kenézlői, Agárdi Pál és Agárdi Pálné gelsei lakosok eltűntek.

Gondnokság. A helybeli kir. törvényszék Kardos János szakolyi, Mocsár Lajos nyiregyházi, Forró Ferencz kishárdai, Szöllösi Anna nyiregyházi, Novák Juliánna tiszapolgári lakost gondnokság alá helyezte.

Megszökött elmebeteg. Virág Mária, közveszélyes elmebeteg Nagyhalászból megszökött. Elfogás esetén a községi elöljáróságnak adandó át.

Elcsipett huscsempészek. Ma egy hete Rakamazról nagyobb mennyiségű husnak adóztatás nélküli becsempészését kísérelték meg, de Nagy Imre rendőrbiztos nyomára jött a dolognak és feljelentéssel élt.

Szerencsétlenség. Varga Mihály napkori lakos kezefejét szecskavágás közben a gép leszelte.

A birkozás vége. Stik János helybeli iskolás gyermek, hazafelé ment és iskolatársával birkozni kezdett; minek az lett a vége, hogy úgy vágta oda az aszfalthoz, hogy súlyos sérülést szenvedett és eszméletlenül állapotban szállították be a közkörházba.

A közmunkára kötelezettek közül többen kifogásolták, hogy a pénzbeli kivetésen kívül természetbeni szolgálományra is felszólították őket. Értesítjük az érdekelteket, hogy a legilletékesebb helyről kapott felvilágosítás szerint nem kétszeres kivetésről van szó, hanem arról, hogy a kivetésnek csak a felét lehet pénzzel megváltani a másik fele pedig természetben dolgozandó illetve dolgoztatandó le.

A községi közigazgatás az exlexben. A belügyminisztérium számos panaszt kapott, hogy az exlex-állapot rendkívül megnéhezíti a községi közigazgatási ügyvitelt. Alig van község, a melyben segéderőre ne lenne szükség. Egymást érik a folyamodványok a községi hivatali segéderők szervezése iránt. Ezt a belügyminister kilátásba is helyezte az állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló törvény végrehajtásával kapcsolatban. Mert az anyakönyvi felügyelői intézmény és az anyakönyvvezetői díjak megszüntetése folytán megtakarított kiadásokat, melyek több millióra rúgnak évenként, valamint még e célra szánt külön állami segítséget arra akarják fordítani, hogy a községi hivatalokat elégséges segédmunkaerővel lássák el. E célból, mint főlhivatalosan jelentik, a községi és körjegyzői hivatalok célszerűbb beosztása, új községi- és körjegyzőségek és főként rendszeresített segédjegyzői állások föllállítása által akarnak segíteni a községi közigazgatás tulterhelésének mizériáin. De mindez a reform a költségvetési előirányzat hiányában csak tervezetet képez.

A burgonya termelők nagy hasznát vehetik a kassai gazdasági tanintézet által lapunkhoz intézett következő sorokban foglalt útmutatásának. A kötött agyagtalajon ugyanis ritkán szokott a burgonya jól sikerülni, melyet azonban a helyes művelési mód nagy mértékben segít elő. Vízet át nem bocstató agyagtalajon a burgonya nem diszlik jól, ilyen talajnemén még a legjobb féleség sem sikerül megfelelően, sem minőségileg, sem mennyiségileg kifogástalan termést nem szolgáltat. Olyan burgonyaféleség, mely a túlkötött hideg agyagtalajon hátrányos tulajdonságainak a fejlődésre gyakorolt kedvezőtlen befolyását le tudná győzni, nem létezik. A gyökeres orvoslás, melylyel a burgonya diszletét biztosítani lehetne, az alagsövezés volna, mely által a talaj felesleges nedvessége, mely a burgonya gumóinak fejlődését nagyban akadályozza, eltávolíthatnák, de ezenkívül a talaj légjárhatósága is kedvezően módosíthatik. Az alagsövezés végrehajtása azonban a legtöbb helyen nehézségekbe ütközik, s pedig költséges volta miatt. Az alagsövezés hiányában túlkötött agyagtalajokon a burgonya fejlődését elősegítjük a talaj előkészítése és a burgonya megmunkálása által. A talaj előkészítésénél az által, hogy azon területet, a hova a burgonya kerülni fog, őszi mély szántásban részesítjük s tavasszal csak extirpátoroztatjuk. Az egyes fészkek megjelölése sorhúzóval történik. Ezáltal elérjük azt, hogy a talaj porharhanyóbb marad s a felülről lefelé hatoló nedvesség könnyebben leszívároghat azon talajrétegből, a hol a burgonya legérzékenyebb gyökereinek zöme helyet foglal. Ha eke után ültetünk, mivel az a túlkötött talajon a barázda fenekét igen megnyomja és lesimitja a nedvesség leszívargása meggátoltatik s a talaj túlnedves marad. A burgonya megmunkálásánál a burgonya sorokat lehetőleg a lejtés irányában vezetjük s a töltögetésnél sok földet emelünk ki a sorközökből, mi által az érhető el, hogy a túlnedvesség könnyen elvezettetik. Sokat lehet végül tenni a burgonya épségben maradására az idején végzett permetezéssel, mert

ezáltal épségben marad a lomb is és a gumó is. Jelentékenyen javul a burgonya minősége szuperfoszfát trágyázás által. Kat. holdanként 120—150 kg. 16%-os szuperfoszfát szórándó el a tavaszi előkészítési munkálatok előtt, azon esetben pedig, ha a burgonya az istállótrágyától távolabb esik, célszerű lesz a szuperfoszfátot kívül 75—80 kg. chilisalétromot is alkalmazni, mely a burgonya kikéltése után 2 részletben 3—4 heti időközökben fejtrágya gyanánt szórándó el. Ily módon úgy a hozam, mint a minőség jelentékeny mértékben fokozható.

Gazdákat és iparosokat érdeklő elvi jelentőségű határozatok. A kereskedelemügyi miniszter a legutóbb kimondotta, hogy saját és tulajdonán saját természetű, kerti, mezei és egyéb mezőgazdasági termékek (élelmiszer és nyerstermény, különféle tejtermék, tojás, szárnyas-állat, stb.) helységről-helységré, vagy házról-házra házról engedelem nélkül is vihető. A kassai kereskedelmi kamarához intézett leiratában egyuttal azt a nézetét fejezi ki a miniszter, hogy az ilyen árusokat figyelmeztetni kell arra, hogy az áru származására vonatkozólag az esetleges zaklatások kikérlése végett, szerezenek be vagy a községi elöljáróságtól, vagy a gazdasági egyesületektől bizonyítványt. — Ácsmesteri iparengedelmekkel rendelkező ácsiparosok kis- és nagyközsegekben egészben is elvállalhatják oly földszintes lakóházak építését, a melyekhez semmi kőművesmunka, hanem tisztán csak ácsmunka szükséges. — Kihágás, ha valamelyik iparos inasát mással, mint az iparüzlethez tartozó teendőkkel foglalkoztatja.

Árpád honalapító emlékezete. Benel Ferenc, Kolozsvár tiszti főügyésze a város polgármesteréhez indítványt nyújtott be, a melyben fölveti azt az eszmét, hogy 1907-ben, a honalapító Árpád halálának ezeréves fordulójának alkalmából tartanak országsszerte gyászünnepeket, különösen pedig ama városokban, a melyek templomaiban szentelt sir van. Az indítványt azt javasolja, hogy Kolozsvár város kérje föl Budapest székesfőváros törvényhatóságát az előkészületek megtételére. Kolozsvár az összes vármegyéket megkeresi az eszme pártolása céljából.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. (A debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közlömönnyel). *A mexikói állandó kiállítás.* Mexikóban állandó ipari kiállítás létesült. A kiállítás programját a következőkben ismertetjük: Minden kiállító vámentesen hozhatja be a kiállított tárgyakait, ha ezek azonban eladatnak, akkor a vám utólagosan megfizetendő. Mexikót két vasutivonal köti össze az Egyesült Államokkal. A kiállító a következő számottevő kedvezményekben részesül: A vevő közvetlen összeköttetésbe lép az eladóval, megvizsgálhatja s tanulmányozhatja a szakmájába tartozó árut, mielőtt megrendelést tenne. Ugy a kiállító (eladó), mint vevő, a kiállítás vezetőségétől díjtalanul szerezhet be információkat. A kiállító megtekintheti azon tetemes költségeket, melyek akkor merülnek fel, ha Mexikóban külön utazót, vagy képviselőt tartana. A kiállító felvilágosítást nyernek szállítási, vámkezelési ügyekben, továbbá a helyi kereskedelmi viszonyokra és tőkebefektetési alkalmakra nézve. A kiállítás vezetősége foglalkozik katalógusok és árjegyzékek szerkesztésével is, melyekért csak a felmerült önköltségeket számítja fel. Az állandó kiállítás azért is kedvező a kiállítóknak nézve, mert a tárgyak egész éven át megtekinthetők. Minden jóhirű magáncég, vagy társaság helyet nyerhet a kiállítás épületében, ha aláveti magát a kiállítási rendnek. A kiállítóknak részükre átengedett területet tetszésük szerint alakíthatják át. A bérelt területen nemcsak a kiállított tárgyak helyezhetők el, hanem az irodahelyiségnek is használható. A kiállító információt nyer a

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. szám.

Minden cikkből nagy választék a legfinomabb kivitelig.

Es szakmában a legjutányosabb bevásárlási hely.

kiállítás vezetőségénél azokról a kereskedőkről, kikkel összekötésbe lépni óhajt. Robbanó, vagy könnyen gyúlható anyagok kiállításra nem állíthatók. A térdij a különféle részeken a következőképpen van megállapítva: 2 m² évenként 1000 fr., 1,875 m² évenként 950 fr., 2,75 m² évenként 1375 fr., 1,5 m² évenként 750 fr. Sarok helyekért 20%-al több fizetendő. Olyan kiállítók, kik több mint egy helyet bérelnek, 25—45%-os kedvezményben részesülnek. Bővebb felvilágosításokat nyújt a „Compania Mexicana de Exposiciou Permanente S. A.” E. Hegewisch, Calle del Espiritu Santo 425, departa mento num. 13. Mexiko (96).

Kórházi fehérneműek. A kereskedelmi miniszter arról értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. 4-ik hadtest hadbiztossága kórházi fehérneműek és papucsok szállítására vonatkozó hirdetménye a „Budapesti Közlöny” f. március hó 18-iki számában jelent meg.

Famunkálatok. 2750/1905. A debreceni helyőrség 39. gyalogezredének 13. százada pályázatot hirdet mintegy 500 korona értékben megrendelendő famunkálatokra (katonai céltáblák készítésére) és az ezekhez való vaszerkezetek készítésére. Részletes feltételek nevezett gyalogezred 13. századának irodájában, Hrabács kapitány urnál szerezhethők be. A pályázat határideje f. március hó 29 déli 12 óra.

Vásár áthelyezések 2747/1905. A kereskedelmi miniszter ur megengedte, hogy Hajdu vármegye Egyek községben f. év április hó 24-ikére eső országos vásár kivételesen április hó 25-én tartassék meg. 2604/1905. A kereskedelmi miniszter ur megengedte, hogy Hajduszoboszló az idei tavaszi országos vásárát április 17-ike helyett kivételesen április 10-én tartsa meg.

Mezőőrök fölesketése. A földművelésügyi miniszter egy konkrét esetről kifolyólag legutóbb kimondta, hogy a mezőőrt föleskető hatóságnak, már a felesketésnél meg kell állapítani, hogy az illető oly egyén szolgálatába lép-e, a kinek joga van külön mezőőrt tartani és hogy a feleskető mezőőr a törvény kivánságainak megfelel-e.

A méhészet előmozdítása. Szabolcsvármegye méhtenyésztői is érzik az olyan mintaméhes hiányát, mely után a mai kor kivánalmainak megfelelően lehetne méheseket készíttetni. Kivánatra a minister minden gazdának ingyen megküldi a legujabb mintaméhes tervét és költségvetését. Tallián Béla földművelésügyi miniszter ugyanis a gyakorlatilag méhészkedő tanítók számát minden rendelkezésre álló eszközzel szaporítani kívánja. Azért elrendelte, hogy a tanítóképzőkben működő gazdasági szaktanárok a méhészetre kiváló gondot fordítsanak, utasította a vándortanítókat, hogy a méhészkedés némely gyakorlati kérdését szemléltetve adják elő. A miniszteri rendelet gyakorlati megvalósítását azonban megnehezíti, hogy az ország negyvennyolc tanítóképzője közül csak tizenhat tanítóképzőnek van a tanításra megfelelően berendezett méhese. A többi tanítótétnél a méhesek elhanyagolt állapotban vannak és a gyakorlati demonstrációkra teljesen alkalmatlanok. Tallián Béla földművelésügyi miniszter megbízta Kovács Antal méhészeti felügyelőt, hogy a tanítóképzők méhesoink beszerzésére készítsen tervet. A tervet elkészült. A modern és a méhészkedés minden részével ügyet vető ilyen mintaméhes és pedig a zár-1039, a nyíltméhes 645 koronát igényel. A minisztérium a két mintaméhes tervét és költségvetését minden gazdának, a ki azt kéri, ingyenesen megküldi és a fölállítási kivitel részleteiről fölvilágosítást ad.

A segítségért való kérelem bélyegmentes. Érdekes kérdésben döntött legutóbb a közigazgatási bíróság. Egy gépirónó segítségért folyamodott, de kérelmére nem tett bélyeget. Az iktató meglepetezte és a folyamodót az egyszerű illetéken felül a fölemelt háromszoros illetékek büntették. A gépirónó fellebezett a közigazgatási bírósághoz s a bíróság mind a két illetéket törülte, azzal a megokolással, hogy minden segítségért való kérelem bélyegmentes.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminiszter két rendeletet adott ki, a melyekkel nagymértékben előmozdítja a közigazgatás egyszerűsítését. Az egyik rendelet a gyám-

pénztáraknak szól s utasítja őket, hogy a vidéken lakó feleknek járó pénzt postán küldjék s ne más hatóság által kézbesíthessék. A másik rendelet a közigazgatási hatóságokat utasítja, hogy a magánfeleket érdeklő rendelkezéseiket közvetlenül végzés, határozat, vagy értesítés alakjában küldjék meg a feleknek.

Elragadt ló. Tegnap délelőtt, mikor a hetivásár javában folyt, egy falusi kisgazda lova elragadt, és egyenesen a „Korona”-szálloda előtt ámuló asszonyoknak tartott, kik ijedve ugráltak fel helyeikről. Szerencsére a megvadult ló egy magyar-szabó sátrában megakadt, és az ott levő munkatartó-ládán keresztül esett; s így menekedtek meg sokan a halálos veszedelemtől.

Arlejtési eredmény. A nagyállói állami elmeegógyító-intézetnél az 1905—1907. évben szükséges anyagi és fogyasztási cikkek szállítását Freudiger M. és fia budapesti cég kapta meg 12 százalék árengedéssel.

Mévnvasárlás. A mén csikók feletti szemlét a buza téren f. évi április hó 30-án reggel 9 órakor fogják megtartani a földművelésügyi miniszternek kiküldöttei. Felhivatnak mindazok, kiknek egyéves méncsikóik vannak s azt az államnak eladni hajlandók, hogy csikóik számát vasárnaponként d. e. 11 órától a gazdaszvetség helyiségében Paulusz Márton szvetségi elnöknek jelentsék be, s a jelzett napon s órában a bejelentett csikóikat a buza tére vezessék elő.

Az „Urkocsisok Egyesülete” versenye. A debreceni urkocsis egyesület április hó 29-én és 30-án délután tartja meg első üggető versenyt. Mielőtt az egyesület a végleges versenyteltételeket közzétenné, az érdeklődőknek figyelmét felhívja arra, hogy az első napon hat, a második napon öt verseny lesz. Az első napi versenyen egy, urhölgyek által tiszteltelidijakért hajtott kettős verseny, 3 urkocsisok által hajtott kettős verseny és kettős egyes fogatok számára lesz. A második napi verseny a handicapok versenye lesz. Egy kettős fogatok handicapja és egy handicap, melyben urhölgyek hajtanak. A még fentmaradó két számot fiaker és mezőgazdák fogatainak tartják fent.

A vetés állása és a mezőgazdasági állapot a földművelésügyi ministerhez a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján a legutóbbi kimutatás szerint ez volt: A hosszantartó száraz hideg téli időjárás, a melyet csak ritkán szakított meg csapadékok, a mely azonban a nagy Kárpátokat kivéve sehhol sem volt bő, aránylag keveset ártott a mezőgazdasági állapotnak. Az idej tél a vele járt száraz és szeles időjárással főleg a későn vetett őszi vetésben, különösen pedig a repcében okozott károsodást. A repcevetés ugyanis az alföldi részeken eléggé szenvedett, ritka és néhol gyenge, sőt egy része kifagyott és így ennek következtében kiszántás is történt. Az őszi árpának egy kisebb százaléka szintén tönkrement, igen rosszul telelt a lóhere is, sőt néhol annyira károsodott, hogy helyenkint már alig fűznek hozzá reményt, sőt imitt-amott egész táblákban kifagyott. Kevés kár mutatkozik a rozsvetésben, a mely ugyszólván kivétel nélkül jól bírta az idej téli időjárást. Több a kár a későn vetett buza- vetésekben és különösen a különböző időszakokban vetett idegen fajbuzában, nevezetesen a francia fajta buzában. De leszámítva a késői és idegen fajbuzában mutatkozó károsodást, az őszi buza- vetés, bár helyenkint a féreg- és rovarkár sem hiányzik, sőt néhol a földfagyás sem maradt el, általában, illetve országos nagy átlagban kielégítő és biztató. Egyes alföldi részen a vetés munkája még február végén megkezdődött, viszont azonban a keleti és északnyugati vármegyékben a szántás és vetés csak most indul meg. Némely délibb vidéken már a burgonyaültetés és repavetés is napirendre került. A kertekben a kerti munkálatok általánosak. Leginkább a Királyhágón tuli részeken panasz-kodnak a föld keménysége miatt. A szőlőkben és gyümölcsösökben sem szünetel a munka. Aggodalom leginkább a takarmány szűke miatt van, a mely egyes vidékeken teljesen fogyófélben van, sőt sok helyen már el is fogyott, minél fogva a rosszul táplált

jószág állapota ki nem elégítő. A hol ellenben az állatok táplálását erőtakarmányemű vásárlásával is pótolták, ott az állatok kitűnő kondíciók között várják a tavaszodást. Az ország sok vidékén, burgonya, tengeri, lóhere és lucerna vetőmagban jelentékeny szükséglet mutatkozik. A kisgazdák eme szükségletén a kormány vetőmagnak kedvezményes árban leendő kiosztásával a lehetőség határán belül igyekszik segíteni. Vármegyékben is a vetés állapota az országos és főntebb közölt átlagnak megfelelő. Az őszi vetés itt is hátra van maradva. A termés kilátások azonban javuinak.

A politikai válság napjaiban senki sem nélkülözheti az újságolvasást. A most következő negyedév alkalmából tehát szívesen felhívjuk a magyar olvasó közönség figyelmét hazánk legelterjedtebb, legkedveltebb napilapjára, a Pesti Hirlap-ra, mely ma igazán vezető szerepet játszik a politikában és sajtóban egyaránt. A Pesti Hirlap — mint az már általában ismeretes — minden irányban független, szókimondó, demokratikus szellemű lap; ezért lett a közönség kedvencévé. Vercikkeit elsörendű publicisták és politikusok írják, tárcáit a legkiválóbb írók. Politikai értesülései bővekek és megbízhatók. Rovatai közül a színház, a sport, a törvénykezés, vegyes és szerkesztői üzenetek — kedvenc olvasmányuk a nagyközönsögnök. Esti levelei — Tóth Béla tollából — országos hírvévre emelkedtek. Tartalma mindig nagyobb más lapokénál. Ily előnyök mellett olvasóinak még külön kedvezményeket is nyújt. Minden előfizető díszes nagy képes naptárt kap ajándékul és a Divat-Salon című díszes nagy divatújságot féláron rendelheti meg. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fill. negyedévre 7 korona, a divatlappal együtt 9 korona. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetési pénzek postautalványnyal küldendők: Budapest, Váci-köru 78. Levelező-lapon mutatványszámokat is lehet kérni.

Könnyű mellékeresethez juthat mindenki magyar osztálysorsjegyek eladása által. Jó referenciákkal bíró érdeklődők forduljanak Fekete Károly főelrusítóhoz *Budapest Rudolf-rakpart 8.*

Termény árak:

Buza	9-10— 9-25
Rozs	6-80— 6-90
Árpa	7-70— 7-80
Zab	6-90— 7-00
Tengeri	7-70— 7-80

CSARNOK.

Az elhagyatott sir.

*Vajon ki nyugszik itt e völgybe?
Ki lehet ide temetve?
Mily szomorú kis hant takarja,
Egy szál virág sem nyílik rajta.*

*Pedig kedvence volt a virág.
Ültesetek sirjára ibolyát.
Hisz úgy kedvelte e virágot,
Ez volt mit szeretett, mit imádozt.
Ebbe tele minden boldogsága,
Ez volt az ő kedves virágja,
Nyíljon hát sirján az ibolya.*

*Vajon ki nyugszik itt e völgybe?
Ki lehet ide temetve?
Olvasd a felirást mely azt hirdeti;
Hogy egy lány ott, szenvedésit pihen.*

Ujlaky Gizella.

Furesa párbaj.

Párisban, az elegáns korszón egy fiatal magyar festő találkozik egyik régi ismerős író barátjával. Kezet fognak, csatlakoznak egymáshoz és az első „szervusz” köszöntés után az író a következő kérdéssel kezdi meg a párbeszédet.

— Hogy vagy? Hallottam jól mulattál.
— Ah, tudod, az ilyen dinom-dánom nem ér semmit. Törődött, fáradt az ember és a pénze . . .

— Az a legkevesebb! Hanem az egészség.

— De ma különösen rosszul érzem magamat; nemcsak a tegnapi dáridó folytán, de . . . én magam sem tudom megmagyarázni a dolgot. Egész nap bosszankodom.

— Furcsa, hát persze hogy bosszankodol, mert kifogyott a tárcából az élet-elixír: a pénz.

— Mit nekem pénz! Sokkal komolyabb dolog az, ami megfoszt nyugalmas pihenéstől.

-- Nos?

— Hát az, hogy „a haza veszélyben van” és lesz.

A festő, aki különben roppant nagy híve gróf Tisza Istvánnak, örül, hogy végre akad ember, aki előtt kiöntheti fölhaborodásának hullámozó tengerét. Megragadja az író kabátját és most már egész extázisba esve, elvörösödött arccal, recsegő hangon kiabálja.

— Hallatlan! Botrány! Kezdjük csak egészen a választásoknál: egy Münnich Aurél kibukik, egy Kubinyi Géza kibukik, egy Hieronymi . . .

Az újságíró kezdte kényelmetlenül érezni magát, ami nagyon természetes is. A sétálók között vajmi kevés ért magyarul s így teljes joggal hihetik azt, hogy a festő az újságírót szidja. Hogy ezt a hiedelmet megakadályozza, úgy kacagott folyton, mintha valami roppant mulatságos históriát hallgatna végig.

— Hát mondd, kell Magyarországon választás? Mi? He? Majd megmondom én, mi kell Magyarországon! Hallatlan! Botrány!

— Hahaha!

— . . . És te azt hiszed, hogy ez a nép meggyőződése volt? Menydörgős menykőt! Majd mindjárt megmondom, hogy micsoda!

— Hehehe!

— És én mondom neked, én mondom, hogy . . . hogy ez nem tarthat így sokáig! Ez tarthatatlan állapot. Igeniss!

— Bruhuhuhu!

A festő meghökkenve néz végig barátján, majd így szól:

— No, mit kacagsz? Talán nem így van? Talán elhallgathatja az ember annak az embernek a tragikumát, méltó konsternálás nélkül, aki egyik legerősebb védő-bástyája akart lenni a magyar alkotmány erős várának?

— Ugy, úgy! Hehehe!

— Hát akkor miért nevelsz az én beszédemen? Vagy nem osztod a nézeteimet?

— Óh! én feltétlen tisztelem nézeteidet, hihíhi!

A piktor most már igazán méregbe jött. Dühösen szóló barátjához:

— Ugy röhög, mint egy fakutya!

Hanem az író sem tudta már ezt el-
tünni. Utóvégre is ami sok, az sok, Haragosan válaszolt:

— Megtiltom, hogy velem így beszélj!

— Micsoda? Tiltsd meg a lapkihor-

dódnak!

— Fecseggj az inasoddal így. Érted?

— Szamárr!

— Ezért még számolunk! — szólott az újságíró, kifogástalan lovagiassággal.

— Elvárom! — felelé a festő nem kevésbé harsány hangon.

Szóval az úgy a leglovagiasabb térére terelődött. A segédek, orvosok csupa jó pajtások voltak, de hát azért mégis kódex a párbaj-kódex! Nem lehet azzal olyan könnyen packázni. Azért nem kell mindjárt azt hinni, hogy minden párbaj olyan tragikusan végződik. Igen gyakran a legártatlanabb elintézése apró-cseprő dolgoknak . . .

A feltételeket is megállapították: a párbaj színhelye a „grande prairie.” Távolság harminc lépés, célzási határidő háromszori számolás. Már a feltételekből látható, hogy a dologból aligha lesz nagy baj. A baj egészen más oldalról fenyegette veszedelemmel a lovagias társaságot. A tegnapi dinom-dánom elemésztette a kövér pénzerszeny tartalmát s még a kellemetlen affér költségeit is csak nagyon szűken képes fedezni. Különben is a hónap vége felé járt az idő, ami még inkább megfélemlítette a haragos ellenfeleket. Fiakker oda, fiakker vissza, plane kettő! Bizony ennek ilyen körülmények között a fele sem tréfa.

De hiszen ők nem is készültek olyan súlyos vétség elkövetésének jóvátételére,

ami meg nem engedhetne egy kis fondorságot. Ravaszul kieszték tehát, hogy egy közös omnibuszt bérelnek s azon menek a kijelölt helyre. Az omnibuszon két részre volt osztva az ülés s így az ellenfelek háttal ülhetek egymásnak.

Kora hajnalban fölszedelőzködtek s pisztolyokkal, orvosi műszerekkel megrakodva el is indultak. Eleinte csendben, rendben haladtak az omnibusszal előre, de az unalom lassankint megoldotta a nyelvüket. Egyszer csak azt hallja a piktor, hogy az újságíró így szól környezetéhez:

— Milyen gyönyörű ködös vidék! Mintha csak Mednyánszky festette volna!

A festő halálos ellensége az impresszionista iskolának s már-már tiltakozni akart, de eszébe jutott, hogy ő ellenfele az előadónak s párbaj előtt mégsem illő az ilyesmi. Behuzta hát fejét prémes gallérjába s úgy tett, mintha nem hallana semmit, mintha szundikálna. Az újságíró pedig folytatta:

— Remek egy vidék! Mennyi hangulat! Ezek a homályos, sűrű ködbe burkolt tónusok! Valóságos Mednyánszky!

Hanem már ezt a beszédet nem bírta tovább hallgatni a festő. Megszólalt komoran, mintha egy maga elé képzelt alakhoz beszélne.

— Vannak emberek, akik azt hiszik, hogy az mind hangulat, ami sűrű ködbe van burkolva.

Az újságíró sem maradt adós a felelettel. Ő is, mintha egy maga elé képzelt alakhoz beszélne.

— Vannak festők, akik sokkal jobban tudnának az ecsettel bánni, ha testeni is tudnának, nem pedig csak másokat kritizálni.

— Ezt kikérem magamnak! — förmedt rá hirtelen a festő — Én nem tudok fösteni?

— Hát én meg nem tudom, hogy mi az a hangulat?

Erre már kénytelenek voltak a segédek is közbevetni magukat.

— Na fiúk, ne haborodjatok föl, ne veszetek össze. Eddig minden olyan szép rendben ment! Nemsokára már meg lesz a párbaj, akkor aztán kibékülhetek s folytathatjátok tovább.

De őket nem lehetett lecsillapítani s lázas ingerültséggel folytatták tovább.

— De mikor ő azt mondta, hogy én nem tudok festeni! Én, egy festő!

— Én mondtam? Én? Hallatlan! Hát nem te kezdted? Nem te mondtad, hogy én nem tudom mi az a hangulat. Én, egy író! Nagyszerű!

— Én mondtam? Nem rosz! Ő mondja, hogy én azt mondtam, hogy ő nem tudja, mi az a hangulat, és most ő mondja, hogy én azt mondom, hogy . . .

— Igazán hallatlan! Hát nem te kezdted? A segédek kétségbeesve kiáltották:

— De fiúk! Béküljetek ki! Hiszen csak nem fogtok összeveszni — párbaj előtt!

A festő duzzogva monda:

— Ő kezdte.

— Én? Hát nem te kezdted?

— Ej, mindegy, akárki is kezdte, csak béküljetek ki már.

A segédek egyiknek is, másiknak is megfogták a karját, meglóditották s a következő pillanatban már összeölelkezett a két ellenfél. A vezető segéd pedig megkönynyebülve sóhajtott fel:

— Hála Istennek! Csakhogy kibékültek! Az ördög tud párbajt vezetni — haragos ellenfelekkel.

Ifj. Bogár Lajos.

KÖZGAZDASÁG.

Homoki szőlőmivélés.

Irta: Rác Sándor, vincellér-iskolai igazgató. (A földmivélésügyi m. kir. miniszter küldeménye.)

A nyitás.

A nyitás munkáját azzal teljesítjük, hogy az ősszel a tőkékre halmozott földet azokról eltávolítjuk.

A nyitás ideje akkor van, amikor a föld fagyja már kiengedett s a téli hidegek már elmúltak; a nyitást késleltetni vagy siettetni nem lehet, nem szabad; ha nagyon

későn nyitunk, a szemek könnyen kipállanak, ha pedig igen korán nyitunk, a még esetleg beállható nagyobb fagyok okozhatnak kárt.

Soha se nyissunk nedves, vagy esős időben; erre a munkára legjobb a derült, száraz, szeles idő, hogy a nedves csapok s a nedves homok estig kiszáradhasson. Sokan csak délelőtt nyitnak, délután nem, úgy hogy estig a talaj s a csapok is megsziakkadhatnak. A nyitással ne csak a töke fejről huzzuk le a homokot, hanem a töke nyakánál is annyira, hogy a harmatgyökereket akadálytalanul eltávolíthassuk, mert ha a harmatgyökereket nem távolítjuk el, azok a főgyökerek rovására megerősödnek s ennek aztán az lesz a következménye, hogy a felső talajréteg nyáron kiszáradván, a főgyökér a tőkét kellőleg nem táplálhatja s így a tőkék idő előtt elvényülnek és kipusztulnak.

A harmatgyökerek eltávolítandók azért is, mert kora tavasszal, ha néhány melegebb nap van, a homok felsőrétege felmelegszik, az abban lévő harmatgyökerek életműködésüket idő előtt megkezdik, a rügyek kifeszlenek és az éjjeli fagyok azokat könnyen tönkre teszik. Ellenben az a töke amelyen harmatgyökér nincs, tartózkodóbb, később hajt s a tavaszi éjjeli fagyoknál nem szenved annyit.

A metszés.

Ez a munka, amely nyomban követi a nyitást, az állandó munkák sorában első rangu helyet foglal el. Végrehajtása nagy figyelmet igényel, mert ennek a munkának okos szerü végzésétől függ még az oly szőlő jövője is, amelynek ültetése s mivélése más tekintetben egészen megfelelő.

A metszés célja az, hogy:

a) megadjuk a szőlőtökének a meghatározott alakot.

Ezek az alakok az alacsony törzsön alkalmazott csapok, vagy szálveszszők.

Célja továbbá a metszésnek, hogy:

b) szabályozzuk a termés minőségét és mennyiségét;

c) fentartsuk a szőlőfajta termőképessége és a talajnak termőereje között az egyensúlyt.

Eme célok elérése végett szem előtt kell tartanunk a következő szabályokat:

1. Mindenek előtt alapot kell nevelnünk.

2. A törzsnek (az alapnak) a rajta nevelendő szárképződményekkel együtt — tekintettel a mi éghajlati viszonyainkra — nem szabad magasra nyulnia, egyrészt azért, hogy a gyümölcs megérése biztosítható, másrészt és főleg azért, hogy a töke a téli fagyok ellen a fedésnek könnyű szerrel való alkalmazásával megvédhető legyen.

Főként arra kell törekednünk, hogy a törzsön a termőcsapok vagy vesszők akként foglaljanak helyet, hogy az azok rügyeiből előtörő termőhajtásokon képződő fürtök kényelmesen elhelyezkedhessenek s a nap, a világosság s a levegő jótekingony hatását élvezhessék és felhasználhassák.

Ezért az alacsony törzsön alkalmazott csapos mivélési módoknál a törzsnek szétágazó terebélyes alakot kell adnunk

3. A szálveszszős mivélési módoknál el-
ellenben kiterített, legyező alakot kell a tőkének adnunk.

4. A gyümölcsstermés szempontjából meg hagyandó termőcsapokra, vagy termővesszőkre nézve mindenekelőtt tudnunk kell, hogy gyümölcsöt rendszerint azoktól a hajtásoktól várhatunk, amelyek az egy éves vessző kifejlett (termő) rügyeiből törtek elő, ellenben az olyan hajtás, amelyik közvetlenül a tökefejből, vagy a töke törzséből, vagy ennek egy évesnél idősebb részéből (az alvó, vagy rejtett szemekből) származik, gyümölcsöt — rendszer külmények között — nem hoz, azaz meddő marad. Az ily hajtást fattyuhajtásnak nevezzük.

A fattyuhajtások lehető legfiatalabb korukban eltávolítandók, kivéve azt az esetet, ha azok meghagyása a metszési rendszer valamelyik vénülő, megsérült, vagy pótlendő részének helyettesítésére szükséges.

5. Arra nézve, hogy mennyi s hány rüggyel bíró termőcsap, vagy vessző hagyassék meg, mérvadó a homok tápanyagkészlete, a töke erőteljessége s a fajta ama tulajdonsága, hogy hol raktározza az illető fajta a gyümölcsöt: az alsó, a középső, vagy

a felső rügyekben-e. És mérvadó végül a természetben elérendő minőség.

Az ezeknek az elveknek figyelembe vételével alkalmazandó miveltési módok e szerint lehetnek:

Csapos, még pedig rövid-, vagy hosszucsapos miveltési módok, amelyekhez még az alacsony comb-miveltés is sorozható.

Ha a törzs testéből kiágazó részek végén levő egy éves vesszőket, valamennyit egy-kétrügyes csapra metszük, ez rövidcsapos, ha pedig valamennyit három-négyrügyes csapra metszük, ez hosszucsapos miveltési mód.

A szálvesszős miveltési módok lehetnek rövid- vagy hosszúszálvesszős miveltések.

Ha a törzsből előtört vesszők valamelyikén öt-nyolczrügyes vesszőt hagyunk, ezt rövid-szálvesszős, ha pedig ennél több rügyet hagyunk, hosszú-szálvesszős miveltésnek nevezzük.

Arra nézve, hogy mely miveltési mód mikor s hol alkalmazandó, általános elv az, hogy erőteljes növési tőkék, különösen gazdag homokon, valamint olyak (oly fajtájuk), amelyek természetük a felső rügyekben raktározzák, hosszabbra; a gyengébb növési tőkék, ugy szintén oly fajtájuk, amelyek alsó rügyeiket is termökké fejlesztik, rövidebbre metszendők. Rövidebbre metszendők azok a tőkék is, amelyeknél kiválóbb minőségű bor elérésére törekszünk.

6. A metszési munka teljesítésének sorrendje a következő:

a) A megmetszendő tőkét mindenek előtt a foszladozó kéregtől tisztítjuk meg, amely alatt tudvalevőleg a rovarok ütnék tanyát és petéiket odarakják. E célra tompeálli acélszerszámot használhatunk.

b) Ezután kiválasztjuk a miveltési rendszer szerint meghagyandó termőcsapokat, vagy szálvesszőket, valamint azon vesszőket is, amelyek a miveltési módnak megfelelően, pótlásra fognak szolgálni.

c) A törzsből vagy combból előtört haszontalan vesszőket eltávolítjuk.

7. Hogy a tőketest a rajta évenként megjelenő új képződményekkel tulságosan fel ne magosodjék, fel ne ugorjék s ez a fedést megnehezítse, a metszéssel ha a felmagasodás bekövetkezett, vissza kell ugorjunk.

8. Kiváló gondunk legyen arra, hogy a nyár folyamán, mikor a hajtások válogatását végezzük, a tőke testén semmiféle oly hajtást meg ne hagyjunk, amelyre az alkalmazott miveltési rendszernél szükségünk nincs, vagy amely hajtás oly helyen fordul elő, ahol az miveltési módhoz nem szükséges. Ezek a felesleges hajtások lehetőleg legfiatalabb korukban távolítandók el.

9. Meg kell azonban hagynunk és különös gonddal kell kezelnünk ama hajtásokat, amelyek a metszési rendszer alakítására szükségesek, vagy egy eltávolításra kerülő rész mellől törnek elő s az eltávolított rész pótlására neveltetnek.

10. A metszéshez használjunk élesre köszörült ollókat. Az ollót alkalmazzuk akként, hogy azt élesített oldalával fordítsuk a rügy felé s a metszést végezzük az ollónak fokozatos és ne hirtelen való összenyomásával, mert az utóbbival nagyobb zúzódást idézünk elő.

Szerkesztői üzenetek.

E. Helyben. Az ibolyáról írott cikkeskéjét részben rövidsége, részint helyszüke miatt nem adhatjuk. Dolgozatait, ha azok mértékünket megütik szívesen látjuk.

Szilánk üzenete egy olvasójának. Levelét vette, kérdésére: igen. — Erdeklődése nagyon jól esett neki.

Dicséreteire is válaszol:

Tulontul megdicsért hölgyem,
Néhány silány kis versemért;
S levelében csak úgy rakja
Homlokomra a babért;
Pedig higgye meg, jó hölgyem
Sokkal jobban esne most
Babér helyett, ha adnának
Versemért néhány hatost!!!...

Nagyon szeretne kegyednek levélben válaszolni, kéri adjon neki címet, melyre azt küldhetné.

Nyilttér. *)

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a hölgy közönség szives tudomására hozni, hogy a tavaszi bevásárlási utamból haza érkeztem és raktáramat kiváló szép Női-, leány felöltők, valamint kalap ujdonságokkal láttam el és azok a mindenki által elismert legolcsóbb árak mellett szereshetők be, melyek megtekintésére a hölgy közönséget tisztelettel meghívom.

Rózsa Lajos utóda,
női divatruháza.

Nyiregyháza, Pazonyi-utca.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Interurbán telefon szám 105.

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok:

kalapok a legújabb formában, utolsó divatu női és férfi **cipők** óriási választékban, ugyszintén a legizlésebb **nyakkendők**, **Hammerli keztyük**, **ingek** a legfinomabb kivitelben és minden a férfi-divat körébe tartozó cikkek.

Áruim minőségéről és a legszolidabb üzleti elvekről tanuskodik az **1868-ban alapított üzletem** jó hírneve.

Friedmann Sándor
utóda **Fülöp Dezső.**

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

FERNOLENDT-

fénymáz és NIGRIN cipőcréme a világ legjobb tisztítószerrei. Gyönyörű fényt adnak és a bőr tartósságát emelik.

Alapított 1832-ben.

== Mindenütt kapható. ==

NYARALÓK.

VÁROSI LAKÓ- és BÉRHÁZAK

KÖZSÉGHÁZA.

Gazdasági — épületek.

TEMPLOM ISKOLA SZÁLLODA stb.

Földmérés Parcellázás.

Épülettervek

Költségvetés

Pavlovits Károly

** építész mérnöknél **

NYIREGYHÁZA, Iskola-utca 5.

Praktikus beosztás; művészi homlokzatok történeti és modern stílusban.

Szakszerű építésvezetés. Olcsó építkezés.

Szőlőlugast

Ülünk minden ház mellé és kertjünkben föld és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekőbb dísz, anélkül, hogy a legkevesebb helyet is elfoglálna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megő is, természetem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol igaznak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók lezárt árakon. Borok csatlódi fogyasztásra 50 l. és felebb olesó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

HA lakadalmi meghívó, névjegy, levélpapír cégnyomással, rovatos ív, alapszabály vagy más eféle, falragasz, gyászjelentés, évi mérleg, számla ürlap stb. stb.

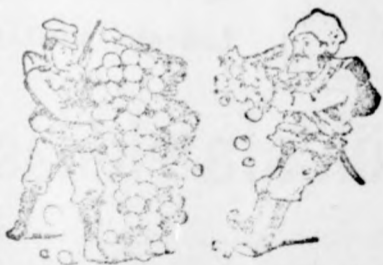
az élet szükségleteiben előforduló bármilyen nyomtatványra van szüksége, forduljon bizalommal a

PIRINGER JÁNOS
könyvnyomdájához
Nyiregyháza, Városház-palota

hol olesó árszámítással csinos kivitelű nyomtatványok készülnek, mindenkor a megrendelő kívánsága szerint a legmodernebb előállításban.

Kész nyomtatványok raktára.

A nyomdával könyvkötészet is van összekötve.

Saját magát károsítja, aki szőlőültvény szűskéglét nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőültvénytelepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-küküllő megye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egy tanuló leány felvétetik a női kalap elkészítéséhez, **Rózsa Lajos utóda** divat üzletében.

Tavaszi idényre!

Már megérkeztek

KREISLER SIMON

divatáruházába

a legmodernebb női kelmék, remek kivitelű Blous selymek, valódi szintartó silk zefírek, gyönyörű mintájú francia battistoks Delinek.

Ajánlom továbbá dús választéku menyasszonyi kelengyéimet valódi szépségi Damaszt grádlík, fehér, színes asztalkészletek, Kanavászok. Különösen ajánlom a legjobb keletnek örvendő lilium vásznaimat, melyekből évente igen nagy mennyiséget hozok forgalomba.

Nagy készletet tartok futó- és szalonszönyegek, bútor kelmék, Madracz grádlík. Selyem és Kaschmir paplanok. Csipke és szövet függönyök. Alkalmi vétel gyapjuszövetekből férfi és fiú öltönyökre.

Szükségesnek találok még megjegyezni, hogy nagy súlyt helyezek különösen arra, hogy üzletemben elkerülhetetlenül magyar ipar árucikkeket hozzak forgalomba, a többek között kötött és szövött áruimat, úgymint férfi, női és gyermek patent harisnyákat egyedül csak is a vaczi szövő és kötő gyárból szerzem be, melyekből mindenkor nagy készletet tartok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásomról üzletem 52 éves fennállása nyújt biztosítékot. Becsés bevasárlásait készséggel elvárva, maradtam

legmélyebb tisztelettel

KREISLER SIMON.

Üzlethelyiségem a Tester cukrászattal szemben.

ÚJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szíves tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a Korona épületben, a (MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szövetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és ismeretségem lehetővé tették, hogy raktáramat a legujabb és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is minden tekintetben megfeleljek.

A n. é. vevő közönség szíves pártfogását kérve s magamat jóindulatukha ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

BUDAPEST, V. Váci-körut 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Telefon szám 93.

Telefon szám 93.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet eladóvá tettem s hogy az áruraktárt kisebbitsem, az alanti árukat, ugymint: a legujabb divatu valódi lioni női blous-selyem méterje 2 kor. Himalaya tavaszi nagykendő 10 kor. Glasse keztyük 1.40 kor. Hosszu harisnyák 80 fillér. Chevraux, Box fűzős és gombos divatos cipők 13 koronáért és az összes

férfi divatcikkek

óriási választékban

hasonló áráért.

Továbbá mintegy 3000 méter divatos angol és hazai öltöny és felöltő szövetet 3 koronától kezdve bocsájtok a n. é. közönség rendelkezésére.

A nálam vásárolt szövetekből egy teljes öltöny elkészítése 16 koronába kerül.

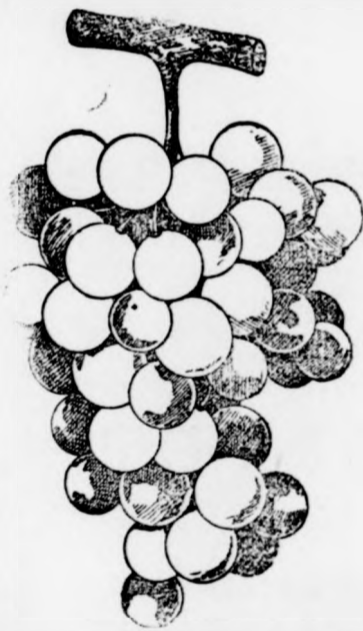
Tisztelettel

KEREKES PÁL

férfi divat-üzlete és szabósága
Városház-utca 3.

Nagyobb vállalat miatt az üzlet eladó és a helyiség kiadó.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült.

GYORSAN

lohasztja a test elzsírosodását, ártalmatlanságáért jót állás. Thile soványító theája, miről legjobb bizonyítványok tanuskodnak.

Helyben csomagja 2 K. Vidékre 2 kor. 50 fil.

Bérmentve, utánvét mellett kapható

—Török József—

gyógyszertárában, Budapest, Király-utca.

Felhívás!

A folyó hó 12-én megtartott szűkebb körű értekezlet határozata értelmében felkéretnek mindazon úrak, akik a „Budapest Székesfővárosi Takarékszövetkezet“ tagjai, hogy f. hó 26-án vasárnap délután 4 órakor a Kiskorona (Fried Salamon) éttermében megjelenni szíveskedjék.

A kiküldött bizottság.

**Szélhajtó és görcs-
csillapító**

Biebergeil-

—Cseppek—

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő házi-szer

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető:

Julius Bittner gyógyszertára,

— Glognitz (Nied.-Oest). —

1904. évi termésü
bab (paszuly)

nagyban és kicsinyben

kapható

Hegedüs Ignácz és társai

czégnél

Nyiregyházán.

KÜLÖNLEGESSÉGI

mindennemű gazdasági gépek, műszaki cikkek és malomberendezések előnyös feltételek mellett beszerezhetők és raktáron is találhatóak

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvitelket is elvállal.

Főüzlet: Nyiregyházán Gróf Károlyi-téren.
Fióközllet: Mátészalkán.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtli mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: Nagy Kálmán gyógyszerész ur.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakok egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137 sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő).

COZA INSTITUTE

(Dept. 137).

62, Chancery Lane,

London, ANGLIA.

Gyümölcsfa eladás.

A Debreczeni szőlő és bortermező szövetkezet faiskolájából, nagyobb mennyiségű igen szép nemes oltványok adatnak el, és pedig:

I. Alma-fajok:

From. arany Ränett, Őszi piros Calvin, Őszi szürke, Rózsa alma, Piros bibor, Arany Parmén, Nemes Masánszki, Sándor Czár, Czélia, Pirospogácsa, Bóralma.

II. Körtefajok:

Horváth igazgató, Klapka kedvence, Takarékos körte, Füge körte, Őszi vajonc. A fajok azonosságáért teljes felelősség vállalattatik.

Megrendelések csakis

Debreczen Simonffy-utca 2. sz. alatti irodánkban fogadtatnak el.